

do druhu protiprávního útoku a co do předmětu, na nějž má býti útočeno. Tímto způsobem byl však skutek ve zjištěné činnosti Heřmana B-a, to jest v jeho projevu v souvislosti se současným jinakým jeho jednáním, a — ježto činnost jeho byla uskutečněním zlého úmyslu — i v jeho představách individualisován. Jeho slova, by otec někoho probodl, poukazovala v souvislosti se současným odevzdáním loveckého tesáku k tomu, že jde o útok na tělesnou bezpečnost jiných osob právě touto zbraní na místě a v době, kde a kdy zbraň byla dána s výzvou, aby jí bylo použito, a předmět útoku byl naznačen tím, že dle rozsudkových zjištění stáli v této době proti B-ovi členové rodiny H-ových a František B., jemuž návod svědčil, se bezprostředně před tím s jedním členem této rodiny hádal.

Druhá námitka vychází z předpokladu, v rozsudku nezjištěného a výsledky hlavního přelíčení nenapovězeného. Rozsudek nezjišťuje, ani, že František B. byl již před návodem Heřmana B-a rozhodnut k útoku na tělesnou bezpečnost bratrů H-ových, ani že František B. byl nepřátelského smýšlení proti nim již před návodem, nýbrž poukazuje toliko k údajům bratrů H-ových o pohnutce, jež asi Františka B-a ke skutku přiměla, a na jiném místě ku zřejmé, vzájemné nevraživosti rodin H-ových a B-ových. Z těchto vět rozhodovacích důvodů předpoklad stížnosti nevyplyvá. Avšak, nehledíc k tomu, dopouští se spoluviny na zločinu nejen, kdo zločinný úmysl v přímém pachateli vyvolává (intelektuelní původce), nýbrž i, kdo přímého pachatele ve zločinném úmyslu již jinak v něm se vytvořivším utvrzuje (intelektuelní pomocník). Stížnost jest, pokud číselně uplatňované zmatky po zákonu provádí, a pokud jest ji tedy vůbec pokládati za provedenou, bezdůvodná, slušelo ji proto zavrhnouti.

Čís. 2177.

Trestání válečné lichvy (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Pletichami (§ 11 čís. 4 zákona) jest každé úmyslné jednání, které vzhledem k mimořádným poměrům, válkou vyvolaným, překročuje meze řádného obchodování a jest způsobilé, zvýšiti ceny předmětu potřeby.

Po stránce subjektivní stačí, že jest si pachatel vědom této povahy svého jednání, jakož i jeho možného účinku na zvýšení cen.

K pojmu »pletich« se nežádá, by pachatel předsevzal listivé (tajné) jednání (použil podezřelých prostředků k zastření pravého stavu věci). Není také třeba, by pletichářským jednáním byli spotřebitelé skutečně poškozeni; stačí, že jednání pachatelovo bylo způsobilé, zvýšiti prodejní ceny.

Souběh pletich se správním přestupkem podle §u 27 nařízení ze dne 7. května 1920, čís. 355 sb. z. a n.

Pletichy při výrobě francovky z přidělového lihu.

Ani při řetězovém obchodu ani při pletichách nemá pachatel nároku na zisk vůbec.

Ustanovení článku I. čís. 3 (4) zákona ze dne 25. dubna 1924, čís. 80 sb. z. a n. nelze použiti, byl-li čin spáchn před 18. březnem 1921.

K beztrestnosti přestupku (přečinu) předražování promlčením se vyžaduje mimo jiné též náhrada škody (§ 531 a) tr. zák.).

Zmatek Šu 281 čís. 8 tr. ř. nelze prováděti při zrušovacím líčení, nebyl-li v písemné zmateční stížnosti ani číselně ani věcně uplatněn.

Nezáleží na pojmenování opravného prostředku, nýbrž na obsahu uplatňované výtky.

(Rozh. ze dne 13. listopadu 1925, Zm II 242/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací částečně vyhověl po ústním líčení zmatečným stížnostem obžalovaných do rozsudku zemského soudu v Opavě ze dne 17. března 1925, pokud jím stěžovatelé byli uznáni vinnými přečinem podle Šu 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., Mořic N. a Otto N. kromě toho přečinem podle Šu 7 odstavec třetí, Leo B. přestupkem podle Šu 7 odstavec první zmíněného zákona, zrušil napadený rozsudek ve výroku, pokud jím vysloveno, že všichni tři obžalovaní jsou povinni zaplatiti tresty na penězích a že ohledně tohoto trestu nastanou jen ostatní účinky podmíněného odsouzení, a uznal právem, že u obžalovaných Mořice N-eho, Otty N-eho a Lva B-a nastanou veškeré účinky podmíněného odsouzení i ohledně uložených jim trestů peněžitých, jichž prozatím netřeba zaplatiti. V ostatním zmateční stížnosti obžalovaných zavrhl, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů

Po věcné stránce (čís. 9 a) Šu 281 tr. ř.) namítá zmateční stížnost obžalovaných Mořice a Otty N-eho:

1. proti odsouzení pro přečin pletich, že tu není nerealního jednání, které by bylo lze kvalifikovati jako pletichy. Obžalovaní byli podle živnostenského listu oprávněni vyráběti francovku; rozsudek zjišťuje, že při její výrobě dbali předpisů codexu aliment a lihová komise jim prý nepředepsala, jakou francovku smějí vyráběti. Jednání obžalovaných nebylo prý ani tajné, ježto nepoužili nijakých podezřelých prostředků, by zastřeli pravý stav věci. Obžalovaní dostáli podmínce, uložené jim lihovou komisí, tím, že neprodali lih dále ani v nezměněné podobě, ani z něho nevyrobili jiných lihovin, nýbrž jen francovku. Svým jednáním nepoškodili spotřebitelů vůbec, a v případě D-ově, který prodával francovku ke konservování ovoce, zvláště ne, poněvadž prý tento způsob použití pitné francovky k nakládání ovoce (vedle rumu a koňaku) u zámožnějšího obyvatelstva je obvyklým a hospodářsky účelným, a vázané hospodářství lihem nutně k němu vedlo. Obžalovaní prý nemohli věděti, že bylo v intencích lihové komise, by použili lihu výhradně k výrobě francovky medicínální, již proto ne, že přiděly lihu k tomuto účelu byly neobyčejně veliké. Svým jednáním prý naopak zachránili lih spotřebě, pro niž by byl býval ztracen, kdyby byl býval do celého množství přimísen mentol. Hospodářsky neúčelným bylo jednání lihové komise, ne obžalovaných. Poněvadž prý předpisy lihové komise o použití lihu byly nejasné a neúplné, může býti rozhodno v tom směru pouze, k čemu se směli pokládati oprávněnými obžalovaní, nikoliv co zamýšlela, ale řádně

neprojevila komise. I kdyby se byla firma provinila při výrobě francovky proti předpisům lihové komise, jednalo by se o porušení distribučních předpisů, které zakládá pouze správní politický přestupek podle Šu 27 nař. ze dne 7. května 1920, čís. 355 sb. z. a n. o prozatímní úpravě lihového průmyslu a hospodaření lihem. Zmateční stížnost snaží se dále doličiti, že jednání obžalovaných nebylo způsobilé, zvýšiti ceny předmětu potřeby (lihu, francovky), ani v těch případech, kde bylo francovky dodatečně použito k výrobě rumu nebo kořalky, poněvadž prý pro obojí druh lihovin byly stanoveny (nařízením ze dne 2. března 1920, čís. 127 sb. z. a n.) maximální ceny, které nesměly býti překročeny; mohlo prý tudíž jednání obžalovaných nejvýše míti za následek, že se spotřebitelům dostal za stejné ceny lepší výrobek, t. j. rum a kořalka ne z čistého lihu, nýbrž z francovky. Neprávem shledává prý rozsudek známku pletich u dodávek lihových řě B-ově v tom, že obžalovaní jako velkoobchodníci dodávali zase velkoobchodníkovi, kdežto stěžovatelé jsou ve skutečnosti továrníci, ne velkoobchodníci, a převod z továrníka na velkoobchodníka B-a byl hospodářsky účelným a nutným; podle náhledu zmateční stížnosti jest za jistých okolností hospodářsky nezávadným i převod předmětů potřeby mezi dvěma velkoobchodníky, zvláště, převede-li se jimi zboží z místa, kde je ho nadbytek, do krajiny, kde je o ně nouze. Soud prý přehlíží, že obžalovaní účtovali řě B-ově francovku za nižší ceny, než jiným odběratelům, by ji mohli dále prodati za cenu, která by i s připočtením zisku této firmy nebyla vyšší, než cena francovky koupené přímo u řy N-ovy. V žádném případě nemohou prý obžalovaní býti činěni zodpovědnými za to, jak naložili s francovkou jejich odběratelé, tím méně, že řě B-ově další zpracování francovky přímo zakázali, a ostatní odběratelé se vůbec nemohli pokládati za oprávněné k dalšímu zpracování, nemajíce k tomu živnostenského opatření.

Avšak veškeré tyto námitky jsou bezpodstatné. Napadený rozsudek správně vykládá pojem pletich, pokládaje za ně každé úmyslné jednání, které vzhledem k mimořádným poměrům válkou vyvolaných překročuje meze řádného obchodování a jest způsobilé zvýšiti ceny předmětu potřeby. Po stránce subjektivní stačí, že jest si pachatel vědom této povahy svého jednání, jakož i jeho možného účinku na zvýšení cen. Nežádá se tedy k pojmu pletich, jak mylně má za to zmateční stížnost, by pachatel předsevzal lstivé (tajné) jednání, po případě by použil podezřelých prostředků k zastření pravého stavu věci. Není také třeba, by pletichářským jednáním byli spotřebitelé předmětu potřeby skutečně poškozeni, stačí, že jednání pachatelovo bylo způsobilé, zvýšiti prodejní ceny. V projednávaném případě shledal první soud právem podstatu pletich v tom, že obžalovaní jako majitelé firmy F. N-e a syn, továrna na lihoviny v O., dostali (jak rozsudek zjišťuje) od lihové komise v Praze měsíční přiděl lihu (od 22. září 1919 do 21. března 1921 — 40 hl měsíčně) s výslovným určením, by z něho vyráběli francovku, rozumí se francovku v obyčejném slova smyslu, t. j. farmaceutický přípravek, t. zv. francovku s mentolem, že však tohoto předpisu nedodrželi, nýbrž svémocně a nedovoleně během roku 1920 porušovali, zpracovavše přidělený lih na t. zv. francovku faconovou, pitnou, s příměskem vinného destilátu a bez mentolu, kterou pak prodávali v sudech hostinským a obchodníkům,

z nichž jedni ji dali zpracovávat na rum neb obyčejnou kořalku, jiní ji beze změny dále prodávali k pití. Toto jednání, přičítající se příkazu veřejného úřadu, vybočuje již o sobě z mezí řádného a poctivého obchodování, poněvadž odvádělo lih z distribuční cesty, pro kterou bylo veřejným orgánem určeno. Pletichářského rázu je nemůže zbaviti ani to, že jinak byli obžalovaní k výrobě francovky podle živnostenských listů oprávněni, ani skutečnost, že při výrobě neporušovali ustanovení codexu aliment, což rozsudek sám přiznává. Ačkoliv se k pojmu pletich (jak již bylo uvedeno) nežádá zvláštní lstivosti, zjišťuje rozsudek, že obžalovaní užívali k zastření pravého stavu věci a oklamání zákazníků nepravdivého tvrzení, že francovka, jimi prodáváná, jest vyrobena z exkontingentovaného lihu, který je dražší, než kontingentovaný, jehož je nedostatek. Že cestující B. toto nepravdivé tvrzení sděloval zákazníkům z rozkazu obžalovaných, vyplývá z rozsudečného zjištění. Tvrzení zmateční stížnosti, že lihová komise nepředepsala obžalovaným, jakou francovku smějí vyráběti, po případě, že její předpisy byly nejasné, a že obžalovaní daného příkazu při výrobě vůbec neporušovali, nejsou vzata z obsahu rozsudku a nelze k nim přihlížeti. To platí i o dalším tvrzení stěžovatelů, že vyráběli faconovou francovku bezelstně, majíce za to, že to odpovídá intencím lihové komise, ježto rozsudek výslovně vylučuje jejich bezelstnost a odmítá jejich obhajobu v tom směru jako nevěrohodnou, odvolává se na svědectví zástupce lihové prodejny Antonína S-a, který ji nepotvrdil. Zda byly distribuce lihu a jeho určení, jak je provedla lihová komise hospodářsky účelné čili nic, nemá pro otázku viny obžalovaných významu, poněvadž v žádném případě nebyli oprávněni nedovoleně se uchýliti od daných příkazů a disponovati lihem svémocně, chtěli-li se vyhnouti trestní zodpovědnosti. Tvrzení, že lih zachránili spotřebě, jeví se při správném pojetí věci jako lichá vytáčka.

Mylným jest náhled zmateční stížnosti, že porušení distribučních předpisů, jehož se obžalovaní dopustili, jest skonsumováno případným jich potrestáním pro správní přestupek ve smyslu §u 27 nař. ze dne 7. května 1920, čís. 355 sb. z. a n. Stanovíť tento § výslovně, že přestupky tohoto nařízení se trestají správními úřady prvé stolice peněžitými pokutami až do 6.000 Kč po případě vězením až do 6 měsíců, pokud trestný čin nepodléhá přísnějšímu trestu. Není tudíž vyloučeno, potrestati kontravence proti nařízení i soudními tresty, jsou-li dány náležitosti skutkové podstaty trestných činů, přikázaných k potrestání soudům. Že jednání obžalovaných bylo způsobilé, zvýšiti ceny lihu, po případě pitné francovky, usoudil nalézací soud správně, zjistiť, že přiměšovali k přidělenému lihu drahé přísady, zejména vinný destilát, jichž ceny započítávali do prodejní ceny svého výrobku, a prodávali jej tak ve velkém zákazníkům z větší části k takovému účelu, jehož mohlo býti dosaženo přímo zpracováním lihu bez drahých součástí, totiž k výrobě rumu a kořalky. Poněvadž značné útraty tohoto zastřeného převádění lihu (určeného pro účely medicínální) do spotřeby jako lihoviny, měli nésti podle úmyslu obžalovaných (a také skutečně nesli) koneční spotřebitelé, ať již rumu nebo kořalky, nebo pitné francovky, jest samozřejmo, že jednání obžalovaných bylo nejen způsobilé, zvýšiti cenu předmětu potřeby, ale také ji ve skutečnosti zvýšilo o cenu zbytečných příměsků a

zcela neučelných výrobních nákladů a nepřípustný zisk vyrabitelů. Námitka, že pro rum a kořalku byly stanoveny maximální ceny, a že tedy je vyloučeno, že by koneční spotřebitelé dostali zmíněné lihoviny za zvýšené ceny, nemůže setřítí trestný ráz s jednání obžalovaných, které bylo dokonáno již prodejem francovky obchodníkům a hostinským za ceny lihu, zvýšené o zbytečné náklady přísad a výroby, nehledě ani k tomu, že stěžovatelé netvrdí (tím méně dokázali), že rum, vyrobený z francovky, byl prodáván od jejich zákazníků skutečně jen za ceny maximální, o nichž je přece známo, že se v praxi velmi často — v pokoutním obchodě z pravidla — nedodržovaly. Úvahami o dodávce francovky ře B-ově naznačuje rozsudek správnou myšlenku, že toto jednání lze posuzovati nejen jako pletichy, nýbrž i jako řetězový obchod, poněvadž převod zboží z továrníka na továrníka je stejně zbytečný a neužitečný jako převod zboží mezi dvěma velkoobchodníky, i když při něm předchází výrobní proces, který měl jen zastříti původ lihu a usnadnit jeho odvedení na zakázanou cestu spotřební. Ovšem jest řetězový obchod jen zvláštním druhem pletich, takže toto rozeznávání nemá tu praktického významu. Z kalkulace N-ovy pro dodávky ře B-ově jest ovšem patrné, že byla prodejní cena nižší, než na př. u dodávek O-ovi, M-ovi a D-ovi, ale to nemění ničeho na správném úsudku soudu, že i tento převod jest způsobilý, zvýšiti ceny lihu nejen o zbytečný výrobní náklad (cenu přísad), nýbrž i o nepřípustný zisk obžalovaných, byť i byl menší, než v druhých případech. Že jednání obžalovaných naplňuje pojem trestných pletich již tím okamžikem, kdy prodali nedovoleně vyrobenou faconovou francovku za zvýšené prodejní ceny svým zákazníkům, bylo již výše řečeno. Tím trestnějším bylo ovšem jejich jednání, když věděli — a to rozsudek předpokládá, že většina jejich zákazníků neuvede zboží do spotřeby nezdražené, nýbrž zvýší jeho ceny další úpravou, k níž mohlo dojít přímo zpracováním lihu. Po stránce subjektivní popírá zmateční stížnost vinu obžalovaných v rozsudku náležitě zjištěnou a odůvodněnou. Tím ovšem neprovádí uplatňovaného hmotněprávního zmatku podle zákona. K dalšímu provedení stížnosti stačí uvést toto: Rozsudek předpokládá, že B., tvrdě k oklamání zákazníků nepravdu, že francovka je vyrobena z dražšího lihu exkontingentovaného, jednal k příkazu obžalovaných. Námitka, že si obžalovaní nebyli vědomi trestnosti svého jednání, poukazuje na právní omyl, který jich neomlouvá. Výpočet zmateční stížnosti, dovozující, že by byli obžalovaní více vydělali na lihu, kdyby z něho byli vyráběli přímo rum a nikoliv francovku, nemůže ničeho měniti na přesvědčení soudu o tom, že si byli vědomi, jak pletichářského rázu svého jednání tak i jeho způsobilosti k zvýšení cen.

Proti odsuzujícímu výroku pro přečin předražování namítají stěžovatelé podle čís. 9 a) Šu 281 tr. ř., že prý nelze při posuzování otázky zřejmě přemrštěnosti požadované ceny všeobecně vyloučiti nárok obžalovaných na přiměřený zisk prostě proto, že jde o souběh s pletichami. To prý je odůvodněno pouze, jde-li o řetězový obchod. Avšak zmateční stížnost přehlíží, že v této věci není rozdílu mezi řetězovým obchodem — který je jen zvláštním druhem pletich — a pletichami v pravém slova smyslu. Rozhodnutí sb. n. s. č. 990, na nějž zmateční stížnost poukazuje, má zcela jiný skutkový podklad. V projednávaném případě správně shle-

dal prvý soud cenu, požadovanou obžalovanými za vyrobenou z lihu francovku, za zřejmě přemrštěnou, uváživ, že obžalovaní započítali do výrobních nákladů francovky, vyráběné jen k zastření pravého stavu věci a k umožnění podioudné spotřeby lihu jako nápoje — mimo vysoké a zbytečné výrobní náklady ještě 15% zisk (10% zisku a 5% provise), položku to vzhledem k tomu, že šlo o obchod zakázaný a typicky pletichářský, naprosto nepřipustnou. Poněvadž tento započtený zisk o sobě činil již u dvou odběratelů M-a a O-y přes 3.000 Kč, uznal prvý soud správně, že jde o přečin. Že si obžalovaní byli vědomi zřejmě přemrštěnosti ceny, rozsudek rovněž zjišťuje. Pouhé brojení proti těmto skutkovým zjištěním nezasluhuje povšimnutí. Obžalovaný Mořic N. namítá podle čis. 9 a) Šu 281 tr. ř. ještě zvláště, že prý soud s určitostí nezjišťuje, že se také on osobně účastnil trestného jednání, zejména prodeje, a spokojuje se pouhou pravděpodobností. Že tomu tak není, jest patrné z rozsudku, kde se zjišťuje, že prodej francovky obstarával B. na základě rozkazu obou obžalovaných, takže oba zodpovídají právem nejen za výrobu, kterou společně provozovali jako společníci firmy, nýbrž i za prodej. Brojení proti hodnověrnosti svědka B-a a nově tvrzené okolnosti ve zmateční stížnosti nezasluhuji povšimnutí.

Při ústním líčení zrušovacím uplatňoval obhájce obžalovaných Otty a Mořice N-ých též důvod zmatečnosti podle čis. 8 Šu 281 tr. ř., shledává ho v tom, že podle rozsudkových důvodů odsouzení byli obžalovaní proto, že dávali do lihu destilát, kdežto podle spisu obžalovacího užívali lihu určený pro rum pro francovku. Než zmatek ten není v písemné zmateční stížnosti ani číselně ani věcně uplatněn, tato výtku jest opožděnou a zrušovací soud nemá vůbec příčiny věcně se jí obírat (§ 290 tr. ř.). Odůvodněny jsou zmateční stížnosti obou obžalovaných pokud podle čis. 10 (správně 11) Šu 281 tr. ř. namítají, že soud překročil meze trestního oprávnění, vysloviv podle čis. 3 (4) zákona ze dne 25. dubna 1924, čis. 80 sb. z. a n., že obžalovaní jsou povinni, ač odsouzení jejich je podmíněně, zaplatiti trest na penězích, jakmile rozsudek nabude moci práva. Zmateční stížnost správně dovozuje, že soud měl použití příznivějších ustanovení lichevního zákona ze dne 17. října 1919, čis. 568 sb. z. a n., který dopouštěl podmíněné odsouzení, jehož účinky se vztahovaly podle Šu 1 odstavec prvý a Šu 3 odstavec druhý zákona ze dne 17. října 1919, čis. 562 sb. z. a n. beze všeho omezení také na tresty peněžité. Uvážili-li se, že trestný čin byl spáchán v roce 1920, tedy za platnosti zákona čis. 568/1919 — zákon o pracovních oddílech, vylučující v Šu 9 podmíněné odsouzení u činů lichevních u osob starších 18 let, byl vydán 18. března 1921 pod čis. 129 sb. z. a n. — jest nepochybné, že zákon v době spáchání činu platný jest pro obžalované příznivějším, než zákon, jehož soud neprávem použil (čis. 3 (4) novely k lichevnímu zákonu ze dne 25. dubna 1924, čis. 80 sb. z. a n.). Postupem, odporujícím zásadě článku IX. uvoz. zák. k tr. zák. překročil soud meze svého trestního oprávnění a bylo proto uznati, jak shora uvedeno.

Po věcné stránce (čis. 9 a) Šu 281 tr. ř.) namítá stěžovatel Lev B., že zjištěné jednání obžalovaného nenaplnuje objektivní skutkové podstaty trestných pletich, protože prý ve zpracování francovky na faconový koňak a jeho dodání na Slovensko, kde byl nedostatek lihovin, nelze

shledávati nic nedovoleného. Mimo to prý mohl obžalovaný za daných okolností zejména vzhledem k velikému množství lihu, přiděleného firmě N-ově míti za to, že lihová komise neurčila celé množství k výrobě francovky medicínální a mohl se prý také důvodně domnívati, že může francovku, dodanou od firmy N-ovy, zpracovati na lihoviny k účelům spotřebním. Nelze prý také shledávati pletichářské jednání v tom, že obžalovaný »zušlechtil« francovku různými přísadami a tím ji učinil příjemnější a chutnější pro spotřebu, ani v tom, že, sám jsa vyrabitelem, koupil ji od továrníka velmi výhodně a prodal po zpracování dvěma zákazníkům z pouhé ochoty téměř bez zisku. Poněvadž převedl zpracovaný výrobek z místa, kde ho byl nadbytek, do místa, kde ho byl nedostatek, nelze říci, že jeho jednání bylo hospodářsky neúčelné nebo dokonce zbytečné a škodlivé. Avšak stížnost nedbá z větší části rozhodných skutkových předpokladů napadeného rozsudku, které jsou pro právní přezkoumání věci jediné rozhodny (§ 288 čís. 3 tr. ř.) a, pokud z nich vychází, nelze mu přiznati oprávnění. První soud zjistil, že obžalovaný jako veřejný společník firmy Adolf B. a synové koupil od firmy N-ovy v O. dvě partie francovky t. zv. faconové, celkem 3.803-8 litrů, nedovoleně vyrobené z lihu, přiděleného firmě k účelům medicínálním, nikoliv spotřebním, a že ji zpracoval — přes to, že zaslané mu faktury obsahovaly doložku, že zboží smí býti dále prodáno jen ve stavu nezměněném, jednak zředěním, jednak různými přísadami na lihoviny k pití, jež dodal s obvyklým tenkrát označením jako »koňak«, kdežto ve fakturách podržel označení »francovka« dvěma firmám na Slovensko za cenu proti ceně nákupní o 40.797 Kč 88 h zvýšenou. Soud zjistil dále, že zpracování lihu na t. zv. francovku a této na t. zv. koňak mělo pouze za účel zastříti nedovolené jednání, jímž obě firmy odcizovaly lih účelu, k němuž rozhodnutím lihové komise jako veřejného distribučního orgánu určen, porušující tak předpisy v tom směru vydané, a umožniti jeho použití k výrobě méněcenných lihovin, jež byly za přehnaně vysoké ceny (po započtení zbytečných nákladů dvojího zpracování) oklikou uváděny do spotřeby. Toto jednání, přičítací se zřejmě zásadám řádného a poctivého obchodování vzhledem k úpravě vázaného hospodaření lihem, vyvolané válečnými poměry a způsobilé zvýšiti ceny lihu o přehnaně vysoké náklady zpracování přímo protismyslného, správně kvalifikoval první soud jako pletichářské. »Zpracování«, jehož se u firmy obžalovaného dostalo francovce přeměnou v koňak, bylo hospodářsky stejně protismyslné jako zpracování lihu na »faconovou francovku« u firmy N-ovy. Ani to ani ono neposloužilo zájmům spotřeby, nýbrž zastíralo jen nekalou a nedovolenou manipulaci lihem a ovšem nesmírně zvýšilo jeho ceny ke škodě konečných spotřebitelů. Okolnost, že obžalovaný prodal lih v podobě »koňaku« na Slovensko, kde byla o něj nouze, a že koupil t. zv. francovku výhodně — nemůže setříti s jeho jednáním pletichářský ráz, který mu vtiskuje nedovolená a nekalá povaha celé manipulace. Že si byl obžalovaný vědom, že jeho jednání vybočuje z mezí pravidelného obchodování a může vésti ke zvýšení cen, zjišťuje rozsudek formálně bezvadně. Pouhým brojením proti tomuto skutkovému zjištění neprovádí zmateční stížnost hmotněprávního aniž jiného zmatku.

Podle čís. 9 b) Šu 281 tr. ř. namítá obžalovaný, že prvý soud ne-

správně posoudil otázku promlčení. Přehlédl prý, že obžalovaný ze zjištěného zisku 692 Kč 68 h nemá ničeho v ruce, poněvadž musel dodatečně zaplatiti firmě N-ově na útratách dopravních ještě 104 Kč 76 h, o něž se jeho čistý zisk zmenšuje, a zbytek 587 Kč 92 h je vyvážen ztrátou 10 sudů, které prý mu firma K-ova nevrátila, a vrácené sudy byly tak poškozeny, že tím obžalovaný trpí škodu několika tisíc Kč. Avšak tímto provedením nevychází ze skutkových zjištění prvního soudu, podle nichž dlužno k zisku obžalovaného přičísti ještě částku 100 Kč započtenou v kalkulaci neprávem z důvodu ztráty na sudech. Činí tedy zisk nejméně 792 Kč 92 h. I když by se připustilo, že obžalovaný dodatečně musel firmě K-ově zaplatiti oněch 104 Kč 76 h, zbývá zisk nejméně 688 Kč 16 h, který obžalovaný má v ruce a nebyl vyvážen ani ztrátou sudů ani jich poškozením, ježto rozsudek zjišťuje, že obě firmy K-ova i R-ova veškeré sudy obžalovanému vrátili a že neutrpěl škody tím, že je dříve firmě N-ově zaplatil, poněvadž si za to směl vrácené sudy podržeti. Posoudil tudíž první soud správně věc, vysloviv náhled, že promlčení přestupku předražování nenastalo pro nedostatek zákonného předpokladu §u 531 a) tr. zák. Obžalovaný neuplatňoval sice výslovně proti rozsudkovému výroku, jímž vysloveno bylo, že je povinen zaplatiti uloženou mu peněžitou pokutu, důvodu zmatečnosti podle čís. 11 §u 281 tr. ř., nýbrž označil dotýčný opravný prostředek jako odvolání. Okolnost ta nepadá na váhu, poněvadž nezáleží na pojmenování opravného prostředku, nýbrž jedině na obsahu uplatňované výtky. V tomto případě pak obžalovaný v provedeném opravném prostředku výslovně dovozuje, že oním soudním výrokem porušen a nesprávně vyložen byl zákon. Ježto tedy ve skutečnosti uplatňuje i tento obžalovaný důvod zmatečnosti podle čís. 11 §u 281 tr. ř., platí v té příčině totéž, co uvedeno při vyřízení téhož zmatku u obžalovaných Mořice a Otty N-ových a bylo proto uznati, jak shora uvedeno.

Čís. 2178.

Zákon ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924 (výroba, prodej, přechovávání a dovoz radiotelegrafních zařízení).

»Přechováváním« ve smyslu druhého odstavce §u 3 zákona jest rozuměti všechny případy, kdy fysická nebo právnická osoba má u sebe radiotelefonní zařízení.

Amnestie z 2. září 1924 nečiní zákaz stíhání závislým na obdržení povolení, nýbrž na požádání o povolení.

Výrobou zařízení ve smyslu §u 24 zákona není ojedinělé sestavení zařízení ze součástí odjinud opatřených k účelům radioamatérským pro vlastní nebo domácí potřebu.

(Rozh. ze dne 16. listopadu 1925, Zm I 419/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Hoře Kutné ze dne 30. dubna 1925, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými přechováním podle §u 24 čís. 1 zákona ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z.